

Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharri:

Danir eru til reiðar um fólkið velur sjálvstýri

– Vit leggja okkum ikki út í orðaskiftið um sjálvstýri í Føroyum. Hetta er mál sum Landsstýrið, Løgting og fólkið í felag skulu semjast um, men vit vilja fegin leggja upp til tættari samstøðu millum Føroyar og Danmark - eisini um talan verður um sáttamála millum tvey javnsett lond, sigur forsætisráðharrin

DAGNY JOENSEN

Í dag kemur Poul Nyrup Rasmussen, forsætisráðharri á vitjan í Føroyum.

Ferðin er lutvist lögð til rættis sum arbeiðsferð og almenn vitjan.

Danski forsætisráðharrin er tiltikið arbeiðsgrev, og viðgongur eisini fyri Sosialinum, at hann ikki kann lata vera at hugsa um felags dansk - føroysk mál, tá hann nú er í Føroyum.

Tí verða fleiri fundir við Landsstýrið, umframt at Nyrup Rasmussen eisini gleðir seg til at sleppa at ferðast kring oyggjarnar, og hitta fólkið í teirra dagliga umhvørvi.

– Eg komi eisini henda vegin, sum sosialdemokratiskur stjórnmálari, at vitja Javnaðarflokkinn. Meðan eg eri staddur í Føroyum, nýti eg høvi at hitta Landsstýrið, og tosa um týðandi mál, sum liggja fyri framman, sigur Nyrup Rasmussen.

Tvør ferðir í arbeiðsferðum

– Tú hevur verið tvær ferðir í Grønlandi á almennari vitjan, síðan tú gjørdist stjórnmálari í 1993, men hevur ikki verið á almennari vitjan í Føroyum?

– Eg havi verið tvær ferðir í Føroyum í ár, og tað er av praktiskum orsøkum, at tað hava verið arbeiðsferðir.

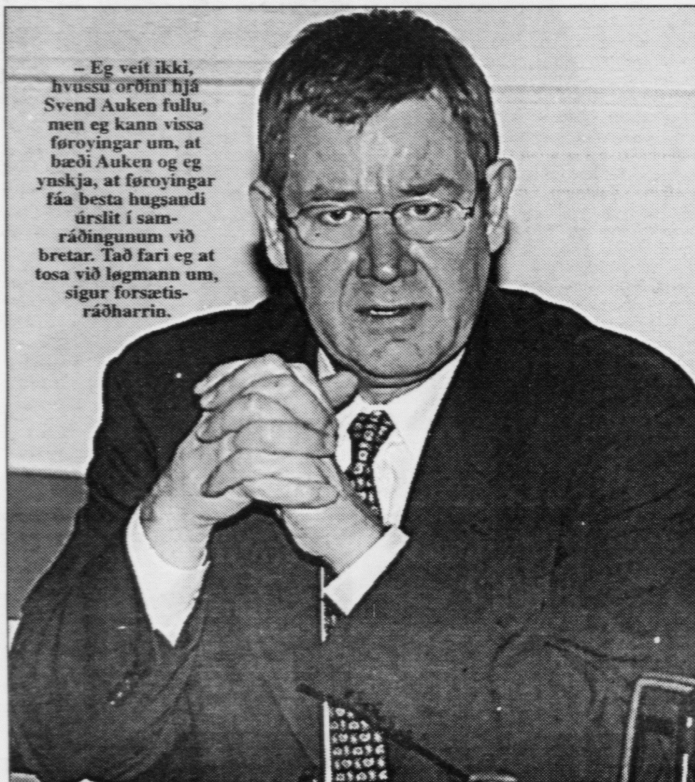
– Kona mín Lone Dybkjær og eg eru boðin á almennari vitjan í Føroyum, men tíverri hevur tað ikki eydnast okkum at funnið eitt tidsarskið, tá vit bæði hava stundir. Kona mín er limur í ES-tinginum, og hevur eisini nógv um at vera.

– Vónandi verður møguleikin til staðar í mai mánað næsta ár, og at vit tá fáa høvi at ferðast kring oyggjarnar, sigur Poul Nyrup Rasmussen.

Høvi at ferðast og hitta fólkið fær danski forsætisráðharrin eisini møguleikar fyri hesaferð. Saman við Anfinn Kallsberg, lögmanni, vitja hann í Norðoyggjum leygdagin, og sunnudagin fara Nyrup og Jóhannes Eidesgaard í Suðuroynna.

Forsætisráðharrin heldur tað hava stóran týdningi, nú avtalan millum londini er fegin upp á pláss, at danir og føroyingar halda fram at tosa um felags mál.

Eitt nú í samstarvinum

– Eg veit ikki, hvussu orðini hjá Svend Auken fullu, men eg kann vissa føroyingar um, at bæði Auken og eg ynskja, at føroyingar fáa besta hugsandi úrslit í samráðingunum við bretar. Tað fari eg at tosa við lögmann um, sigur forsætisráðharrin.

millum danska Sosialdemokratiska flokkinn og Javnaðarflokkinn, men eisini millum Landsstýrið og dansku stjórnina.

Leygardag fyrrpart skal Nyrup Rasmussen halda røðu á Landsfundinum hjá Javnaðarflokkinum, men hann vil ikki siga stórvægis um evnið, annað enn at hann fer at tosa um sosialdemokratisku dimensjónina, og hvussu flokkarnir báðir kunnu endurstovna samstarvið, sum nú í fleiri ár hevur verið út av lagi vánaligt.

Tað hevur verið vanligt at umboð fyri sosialdemokratiska flokkar í Norðurlondum hava verið á Landsfundinum hjá Javnaðarflokkinum, men higartil hevur eingin forsætisráðharri verið umboðaður.

Hví júst nú?

– Tað er eisini fyri at sýna Javnaðarflokkinum virðing, at eg sum sosialdemokratiskur forsætisráðharri komi á Landsfundin, sigur Nyrup Rasmussen.

Fyri stuttum segði Svend

Auken, orkumálaráðharri, sagt við tíðindamann í Útvarpinum, sum var staddur í Noregi. Auken segði m.a. at um føroyingar slakaðu í krøvunum í marknatrættini við bretar, so fór málið at verða loyst.

Danir einki at fjala

– Hevur danska stjórnin vitan um undirgrundarmálið, sum føroyingar ikki hava?

– Eg veit ikki, hvussu orðini hjá Svend Auken fullu, men eg kann vissa føroyingar um, at bæði Auken og eg ynskja, at føroyingar fáa besta hugsandi úrslit í samráðingunum við bretar. Tað fari eg at tosa við lögmann um, sigur forsætisráðharrin.

Løgmaður og Nyrup Rasmussen skulu m.a. tosa um, hvussu teir á besta hátt kunnu fáa føroysku sjónarmið fram í samráðingunum við bretar. Danska stjórnin er bert sannað at arbeiða fyri at føroyingar fáa eina rættvísu loysn, sigur Nyrup Rasmussen og vísir aftur øllum gitingunum, at danir

hava nakað í hyggju í samband við marknamálið.

Annað mál, sum forsætisráðharrin fer at tosa við Landsstýrið um er handils-sáttmálin við ES, og hvussu kann bótast um hann.

– Átlandi í januar mánað næsta ár, fara Landsstýrið og danska stjórnin undir samráðingar um ríkisráttarlugu viðurskiptini. Verður tað sett á dagskránnar við Landsstýrið?

– Um Føroyar ynskja sjálvstýri, skulu føroyingar einsamallir avgera tað. Vit fara ikki at leggja okkum út í føroyska orðaskiftið í hesum máli.

– Landsstýrið, Løgtingið og føroyska fólkið skulu í felag finna fram til eina semju um framtíðar viðurskiptini í ríkisfelagsskapinum. Vónandi verður funnið fram til eina breiða semju um, hvussu vit skulu samstarva framfætr, sigur Nyrup Rasmussen.

Rættarmál ikki slept
Hóast bankamálið fyri føroyingar endaði við avtaluni

í juni, er kortini enn eitt mál eftir at loysa. Tað er sakarmálið millum Landsstýrið og Den Danske Bank, sum danska stjórnin, vegna Landsstýrið skal reisa.

– Hví er einki hent í málinum?

– Fyrireikingararbeiðið í samband við rættarmálið er ikki liðugt, og vit vilja ikki leggja okkum út í málið, fyrr enn tað arbeiðið er liðugt, sigur Nyrup.

Vónir fyri samstarvi

Um vónirnar fyri at fáa tættari samstarv í lag millum Javnaðarflokkinn og danska sosialdemokratiska flokkinn, sigur Poul Nyrup Rasmus-

sen, at hann er sinnaður at leggja upp til tættari samstarv millum føroyingar og danir.

– Eisini um føroyingar velja sjálvstýri, eru vit eisini til reiðar at gera nýggan samstarvsáttmála, ið er galdandi fyri tvey sjálvstøðug lond.

– Møguleikarnir at fáa samstarvið í lag millum javnaðarflokkarnar báðar eru góðir, eftir at vit finga avtalu, sum báðir partar eru nøgdir við.

– Vit hava felags hugsjón og støðu, sum vit áttu at brúkt í praktiska arbeiðnum at samstarva, sigur Poul Nyrup Rasmussen.

Anfinn Kallsberg, lögmaður:

Eingin dagskrá fyri fundirnar

– Tey mál, sum vit hava útistandandi við dansku stjórnina, verða tikin upp, eins og vit fara at kunna um gongdina í samfelagnum, sigur lögmaður

DAGNY JOENSEN
Jens K. Vang

Landsstýrið hevur ikki gjørt stórt fyrireikingararbeiðið í samband við at danski forsætisráðharrin kemur á vitjan.

Upprunaliga skilti lögmaður, at ørindini í høvuðsheitinum vóru at vitja Javnaðarflokkinn.

– Tað eru kortini átrokandi mál at tosa um, eitt nú flogvallarmálið, marknamálið og heldur óhepnu útalilsini hjá formanninum í Ráðgevandi nevndini, sigur lögmaður.

– Harnæst fer Hogni Hoydal, landsstýrismaður at greiða frá arbeiðnum í sjálvstýrismálinum.

– Av tí at slíkur orðagangur er í sambandi við ferðina hjá Ráðgevandi nevndini í Føroyum, fari eg at gera Nyrup Rasmussen vart við, at formaðurin leggur seg út í almenna orðaskiftið um føroysk búskaparmál.

– Eg fari at greiða Nyrup Rasmussen frá, at tað er skeivt at byggja okkara figgjarpolitik á eitt metar –

bæði í veiðu og prísum.

– Tað hevur ført til at danir nú tosa um, at vit ikki hava brúk fyri kontant hjálp, sigur lögmaður.

– Tað er harmiligt, at vit í Danmark, verða mett sum viðskiftafólk, ið hava brúk fyri almennari hjálp. Tað ætli eg mær at átala, sigur lögmaður.

– Hví hendir einki í rættarmálinum við Den Danske Bank?

– Uttangsstøðið er, at føroyingar lögdu sak ímóti danska statinum í bankamálinum, men at báðir partar vóru samdir um at fáa politiska semju. Tí tóku vit rættarmálið aftur, tá avtalan varð gjørt í juni mánað.

Rættarmálið móti Den Danske Bank er undir fyrireiking, men varð tarnað eitt skifti, av tí at okkara advokatar ikki vildu halda fram, tá danska stjórnin, vegna okkum, yvirtók rættarmálið.

– Av tí at málið prinsipielt hevur týðning fyri okkum, hava vit hjálpt stjórnini við málinum, sum nú gongur sína gongd, sigur Anfinn Kallsberg.